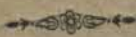


H (Re...)  
EXA

TRE  
MEMBERDAGAR  
I STOCKHOLM.



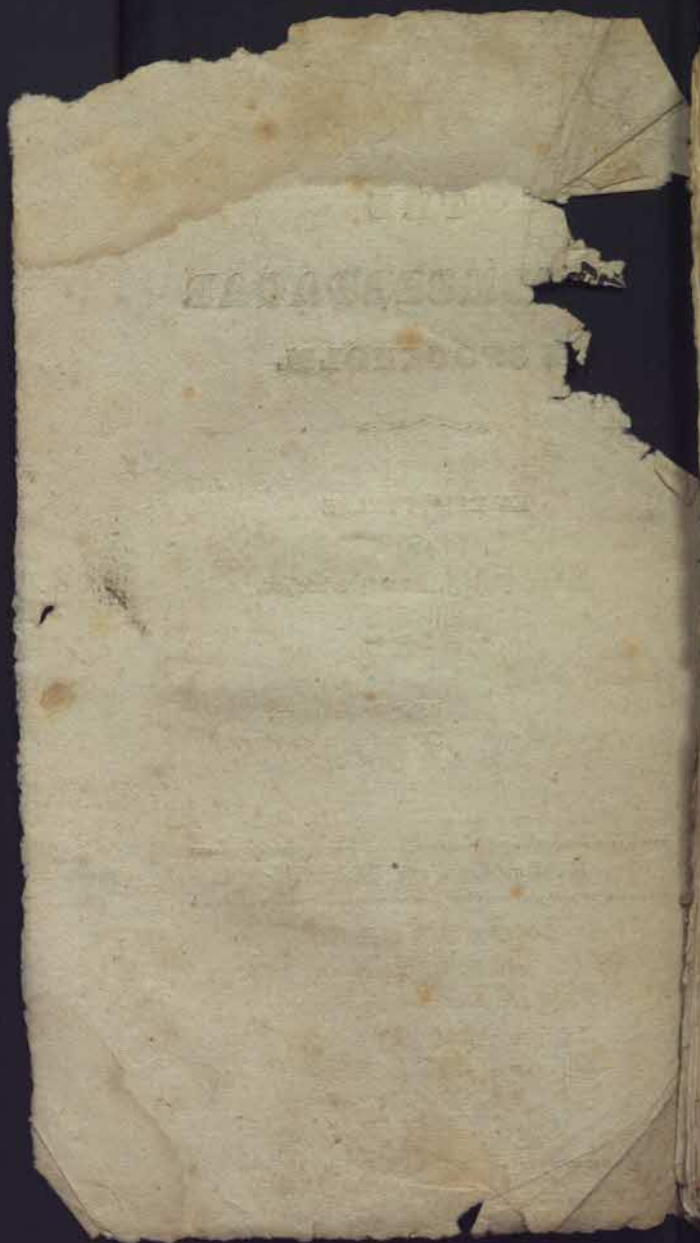
EN BERÄTTELSE  
AF  
Oskar Patrik Sturtjenbecher.



"Det är en saga,  
Så god som en slaga."

W. Lundequists' Bokhandel.

STOCKHOLM.  
TRYCKT HOS N. H. THOMSON, 1834.  
På K. R. Looströms Förlag.



TILL HERR G. W. M—n.

Värdaste Bror! Har Du nu bara något rent vatten till soppan uti Din gryta och tillräckligt väder i Din recensenterliga mun för att blåsa upp eld i kolen, så kan jag då sent omsider skicka Dig mitt första pund af de längesedan utlofvade Sago-grynen. Du torde finna dem något uppblandade, men på min ära om jag eger bättre! I anseende till min första plan att de skulle komma Dig tillhanda innan julaftonen, tog jag mig friheten att dermed förena ett eller annat kok ris, hvaraf Du, om Du ej sjelf brytt Dig om den sorten, åtminstone kunde ha gifvit julklappar och gröt åt goda vänner; det gör i alla fall förhända godt i någon ända, säger ordspråket. Att Du till denna tid ej erhöill min ringa present, dertill var en besynnerlig händelse vållande, den jag till och med, på det Du ej må tro, att jag söker falska undanslykter, kun-

de i förbigående berättat, eftersom Du ändå sitter med armarna i kors och tuggar på munstycket.

Historien är nemligen den: en vacker afton mot slutet af October står jag i mitt fenster och gnikar ur minnet på fiolen en förlungen kapolis af Rovelli, som alltid gjort mig ett grusligt fingerbråk. Som du vet, har jag ett världshus snedt emot mig. Jag kom händelsevis att kasta ögonen dit. Tvenne Ganymedor sprungo beställsamt kring bordet, jemkade servietterna och fyllde brödkorgarna, allt af gammal vana och för roskull, ty någon enda gäst kunde jag icke uppfäcka; sådant är emedlertid det dagliga ödet på det världshuset, och jag har mer än en gång roat mig åt detta sysslände och pysslände kring tomma borden, dervid erinrande mig de Gamles Lectisternier, der man dukade stort för de Olympiske gästerna, men fick hålla till godo med rättarna sjelf. Denna qväll var det likväl, som något i mitt hjerta skulle ha sagt mig: "Det der är ändå synd! du kunde ju gå ditöfver en gång på ett försök, änskönt du nu också knappt har någon smak för den fördömda snufvan, det olyckligaste som kan hända en gourmand!" Detta försiggick i mitt inre under några knaggliga takter med trippelgrepp i *b* dur. Jag kastade fiolen å sido, tog hatten och sprang öfver gatan. Det var en vacker och rymlig sal. Det lilla bränvinsbordet smög jag mig tyst förbi, (tack vare nykterhetsföreningens tidning!) och drog



ut en stol uppe vid ena hörnet af matbordet. Med ett forskande öga klättrade jag ned för matsedeln, klappade Carolina lätt på axeln (mer tordes jag ej!) och begärde en portion.

Knappast hade jag satt knifven på fatet, förän, o under af konkurrens! en gäst till inträdde, en medelålders man i svart bonjour och prestkragarna sirligt framstickande öfver vesten. Han slog sig ner midt emot mig, fick sig likaledes sin beskärda del, såg alfvarsam ut och begärde svagdricka. Mellan oss vexlades i början intet annat ord, än att jag frågade honom om det behagades salt, och skjutsade i detsamma kristallkaret öfver bordet, hvarpå han svarade: "jag tackar så mycket!" Härefter tego vi båda en stund, tills omsider den främmande vände sig till mig: "Jag ber om förlåtelse! — sade han, — jag är icke känd, kan jag tycka! vi ha likväl, om jag ej alltför mycket mistager mig, någon gång förut varit i sällskap; mitt namn är Kongl. Hofpredikanten, Magister Regman."

"Ett långt namn!" tänkte jag för mig sjelf, och höll inne med gaffeln, just som jag skulle trycka till mina läppar en liten brunett potates; hvarpå jag svarade: "Ödmjukaste tjenare! jag tror nog så är! — i Upsala, vill jag minnas, hos Schylanders!" jag erinrade mig nu verkligen mannen.

"Jag skulle ha gjort en visit längesen, om jag endast känt min herres vistelse; jag har en liten förfrågan — "

"Oändligt välkommen herr Kongl. Hofpredikant! jag bor här snedt emot; kan jag vara till någon tjenst, så mer än gerna!" Jag blef mjuk i ryggen som en katt, ty jag har en utomordentlig respekt för allt som stöter på hof.

"Man har sqvallrat för mig, att min herre skulle hafva under händer en historia öfver Simon Lyrmans öden; jag lemnar derhän, med hvilken rätt en ännu lefvande persons intimaste och småaktigaste familjeförhållanden så färskt på saken — —"

"Med hvad rätt?" — afbröt jag honom litet sticken — "med samma, som Rousseau skref sina "Confessions" och i våra dagar den genialiske författaren på Qvistofta då och då lemnar allmänheten de naiva teckningarne ur sin lefnad! — Jag är icke Simon Lyrman, det är sant; men Kongl. Hofpredikanten behöfver blott ytligt känna denne man, för att veta, det bland alla hans besynnerligheter en avtobiografi à la Jean Jacques alltid utgjort hans favorit-idé, och han har, jag vet det, i sin pulpet något dylikt utarbetadt; (ett och annat excerpt derur eger till och med jag;) men fruktande för alltför mycken subjektivitet i framställningen och bedömandet af den Dyrkansvärdiska och andra familjers handlingssätt emot honom, har han godhetsfullt anförtrott undertecknad, som oafbrutet, churu genom ett besynnerligt öde vi från gymnasitiden nästan alltjemt varit skiljda, med barn-

domsvänskapens oförsvagade attachement följt hans interessanta äfventyr, att med en oväldig penna, och med auktoritet dessutom af hans egna och en tredje god väns bidrag, gifva en exposé af de förnämsta brytningarna i hans skiftesrika lif." Så svarade jag, och, som jag tyckte, rätt bra. Också syntes Kongl. Hofpredikanten något förbryllad, och tömde i långsamma klunkar sitt glas svagdricka, skenbarligen för att vinna rådrum att tänka på, huru han rätt skulle börja ånyo.

"Ber om ursäkt! — krasade han sig slutligen — det är så det! — må så vara, men om ock herr Simon Lyrman nu är en slik narr, som han på min herres beskrifning tycks mig ovedersägligen — "

"Simon Lyrman narr?"

" — Jag ville endast säga, att Simon Lyrman må så öppet han gitter blotta sin egen lefnad och karakter, allenast han ej med detsamma lyfter en och annan flik på slöjan för andra familjers förhållanden, hvilket alltid är och blir en oskicklighet. Och just hvad Dyrkansvårdska familjen beträffar, som min herre nyss nämnde, så får jag på det alfvarligaste förklara den skribent för hvar mans niding, som i ett offentligt arbete ens på det aflägsnaste vågar vidröra fröken Sofis, vare sig fordna eller närvarande relationer!"



"Hm! — mumlade jag — herr Kongl. Hofpredikanten tager saken nog hett! min pligt, som historieskrifvare, tillåter mig icke att i facta tillägga eller borttaga efter behag, hvad —"

"Min herre, jag har sagt mitt ord, ert samvete må sjelf afgöra huruvida detta kan vara värdt någon uppmärksamhet eller icke!"

"Bäste herr Kongl. Hofpredikant! icke så häftigt! — som jag haft äran förklara mig, hvad rena facta beträffar, kan jag icke ett hårsmån gå ifrån sanningen; fröken Dyrkansvärd utgör en för bestämd hufvudperson i Simon Lyrmans lefnadsdrama, och isynnerhet i den del deraf, som jag för närvarande velat teckna, att jag ej ser någon möjlighet för hennes utelemnande; men så långt kan jag visserligen ge med mig, att hon under psevdonymitetens täckelse —"

"Duger icke! hvad jag sagt, står sagdt, utan några modifikationer och skrufningar! kunna hennes handlingar icke i och för sig ega någon helgd, så betyder utsättandet af hennes namn ingenting! —"

"Herr Hofpredikanten tager verkligen ett ganska varmt parti i hennes intresse; herren lär vara slägt i huset kan jag förstå, kanske en god vän, kanske halfbror! jag måste värdera detta ömma deltagande, men, — men, —"

"Inga "men" herre! — jag är icke slägtning, icke bror till fröken Fia, men, på det min herre må tydligen inse huru nära saken rör mig



och huru indiscret herrrens förhållande vore, måste jag säga er: jag" (— hviskade han —) "har länge varit bekant i familjen, och eger i denna stund ett väl grundadt hopp om fröken Sofis hand, det är väl ej afgjort, men om Gud vill, är min lycka snart gjord! — herren finner sjelf, att jag ej utan liflig och rättmätig harm skulle se min tillkommande maka figurera som en toka i en romanhändelse, deri hennes roll i alla fall aldrig varit alfvar eller mogen öfverläggning. Ni begår ett nidingsdåd, min herre! — farväl!"

"Aj, aj! vänta! — ropade jag — säg icke: toka! hennes roll är ju den vackraste i verlden! — jag måste skrifva till Lyrman! — herr Hofpredikant! vi måste vidare tala härom, var god och följ mig hem, eller får jag den äran stiga upp till min herre vid tillfälle! detta är icke stället för våra alfvarsamma öfverläggningar."

"Jag har sagt nog!" nickade Regman och var borta. Jag gick hem, delibererade, vände och snodde, såg på afstånd och på nära håll, som när man köper kläde; jag skref till Simon, fick till svar blott dessa lakoniska ord: "veritas, veritas!" veckor gingo och kommo och gingo, jag visste ej råd; Regman hördes mera ej utaf; men jag såg hans hotande vålnad i sömnen; Simons bref låg allt ännu uppviket på min pulpet; och så kom en vacker söndag i slutet af år 1833, en ganska vigtig söndag, och en märkedag för denna novell; af en händelse hade jag

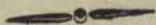
kommit att gå in i en kyrka kring klockan tolf; predikanten läste upp sina kungörelser, och hvad hörde jag? jo, en lysning för Kongl. Hofpredikanten, Magister Jakob Josia Regman och dygde-ädra jungfrun, (jag spetsade örat,) Sofia (vidare! fort!) Augustina — Johansson. "Hvad!" — frågade jag en bekant bredvid mig, — "skulle inte Regman, — du känner ju honom, — giftas med fröken Dyrkansvärd?" "Jo! — var svaret — han ville så, men — fick korgen!" Dagen derpå börjades arrangerandet af min historia öfver Simon Lyrmans sista äfventyr i Stockholm.

— Anbelangande sjelfva Sago-grynen blott några ord till! Du för förundra dig öfver den egna numreringen på paketerna. I stället för siffror (såsom i handel och vandel öfligt är, men hvilka jag af hjertat hatar,) hade jag först ernat, för att göra det rätt insinuant, beteckna hvar och en bundt med någon Sångguddinnas namn, men den der hedningen Herodotos och många efter honom ha längesen begagnat sig deraf; det var således föräldradt! — för att ställa mig in hos en och annan, som ännu slickar sig om läpparna efter det äkta gamla Franska, hvilket nu blir allt mera sällsynt bland vår litteraturs lagergods, hittade jag då på, att i ersättning för Muserna, uppkalla packorna, som dock icke äro några trollpackor, efter en och annan af alexandrinens och ärominnets förnämsta championer och deras vederlikar, (guds frid vare med dem!)

Jag

Jag tog några på måfå; vill likväl icke derigenom ha brouillerat mig med den nyare tiden, som påstått sig upptäcka någon skillnad mellan poesi och versifierad prosa, som gör spe åt de i mitt tycke ganska respektabla alexandrinerna, kallande dem tungsamma och gud vet allt hvad, samt liknar den rundade vältaligheten vid svarfvadt träd och så bortåt. Det är farligt folk, de der minutiösa människorna! Jag vet ej bättre råd, än att de få taga mitt alfvar som raljeri, om det kan hjälpa mig.

Stockholm den 2 Januari 1834.



Der for rågen på måltid; all liksom det  
 som har framträtt mig med det egna  
 som påstår sig uppträda rågen allmänheten  
 förel och vordit mig, samt för sig i  
 till tycke kunna respektera klassifikation  
 följande den samman och på det alla  
 samt liksom den vordit allmänheten vilken  
 för sig och påstås för sig på det sättet  
 för minsta en annan som för sig på det  
 på det de liksom allmänheten som på det  
 som påstås mig.

Stockholm den 27 Januari 1821



TRE SEPTEMBER-DAGAR.

Boileau.

Hurusom Herr Simon Lyrman rustar sig  
till att gilja.

*"Nu är tid att fria och be! var längre  
ej bondblyg!"*

*Ej din värtalighet med de Adertons cirkel  
vi mäte;*

*Det är ett tilltag! begynn! vittert det blir  
af sig sjelf."*

OVIDIUS.

"**E**n alltför näpen och söt flicka! i sanning  
en förförisk unge!" talade den gode herr  
Lyrman för sig sjelf, i det han vred om  
nyckeln och inträdde i sina låga ungarls-  
rum, der morgonpipans ångor, som ännu på

eftermiddagen ej hunnit lägga sig, vid fläk-  
tandet af den öppnade dörren satte sig i rö-  
relse likt blånande skydrag. Kapten Thorssons  
fina middagsvin, men ännu mer de oskuldful-  
la behagen hos Simons sjuttonåriga kusin Sofi  
Tusenskön, som jemte sin syster och svåger  
kaptenens för någon tid ankommit till huf-  
vudstaden, hade piggat upp den unga her-  
rens lifsändar. Han satte hatten sirligt ifrån  
sig på dess vanliga plats i fenstret, lade det  
smärta spöet lätt deröfver och luktade i det-  
samma på sina doftande blomsterkrukor. "En  
rätt täck landtdocka! — återtog han —  
"hvit och röd som en törnros! — inte un-  
derligt, att jag var så der litet pinkär i hen-  
ne, när jag sist var i hemorten, fast hon  
då var bara barnet så godt som! — åh! —  
Simon Lyrman har alltid haft hvad man  
kallar smak, ifrån den stund han gaf prest-  
studierna på båten, tills dato, då — han  
tänker taga om bord den skönaste engel på  
guds gröna jord! det rimmar sig det! —

— ja, ty, sagdt och gjordt, i dag skall det ske! — Ack, min aldrasomsötaste Fia Dyrkansvärd! i afton kommer jag! kan inte hjälpas!”

Här inträffade en kort paus, hvarunder han gjorde några slag framför spegeln. ”Den fördömda bytingen! hade jag så när sagt!” — hans tanke flög åter öfver till Sofi Tusenskön; — ”den förtrollande tokan, skulle jag säga! jag kan ändå inte låta bli att tänka på henne; hon nickade åt mig öfver bordet så oskyldigt och hjertligt! jag tror nästan hon gaf mig en liten tryckning med sin silkeslena hand, när jag tog afsked! — hennes barndomsförtrolighet tycks icke ha kallnat, — snarare kanske tvertom! — stackars lilla kusin! — olycklig också hvarje karl med blåa ögon och, skam till sägandes, en något hyggligare figur! — jaja, flickan är bra hon! — men Fia Dyrkansvärd är ändå bättre; — kommer det en barnslig tärna från landet och vill förföra en stadgad man! yac-

”Oändligt välkommen herr Kongl. Hofpredikant! jag bor här snedt emot; kan jag vara till någon tjänst, så mer än gerna!” Jag blef mjuk i ryggen som en katt, ty jag har en utomordentlig respekt för allt som stöter på hof.

”Man har sqvallrat för mig, att min herre skulle hafva under händer en historia öfver Simon Lyrmans öden; jag lemnar derhån, med hvilken rätt en ännu lefvande persons intimaste och småaktigaste familjeförhållanden så färskt på saken — — ”

”Med hvad rätt?” — afbröt jag honom litet sticken — ”med samma, som Rousseau skref sina ”Confessions” och i våra dagar den genialiske författaren på Qvistofta då och då lemnar allmänheten de naiva teckningarne ur sin lefnad! — Jag är icke Simon Lyrman, det är sannt; men Kongl. Hofpredikanten behöfver blott ytligt känna denne man, för att veta, det bland alla hans besynnerligheter en avtobiografi à la Jean Jacques alltid utgjort hans favorit-idé, och han har, jag vet det, i sin pulpet något dylikt utarbetadt; (ett och annat excerpt derur eger till och med jag;) men fruktande för alltför mycket subjektivitet i framställningen och bedömandet af den Dyrkansvårdska och andra familjers handlingssätt emot honom, har han godhetsfullt anförtrott undertecknad, som oafbrutet, ehuru genom ett besynnerligt öde vi från gymnasitiden nästan alltjemt varit skiljda, med barn-



domsvänskapens oförsvagade attachement följt hans intressanta äfventyr, att med en oväldig penna, och med auktoritet dessutom af hans egna och en tredje god väns bidrag, gifva en exposé af de förnämsta brytningarna i hans skiftesrika lif." Så svarade jag, och, som jag tyckte, rätt bra. Också syntes Kongl. Hofpredikanten något förbryllad, och tömde i långsamma klunkar sitt glas svagdricka, skenbarligen för att vinna rådruum att tänka på, huru han rätt skulle börja ånyo.

"Ber om ursäkt! — krasade han sig slutligen — det är så det! — må så vara, men om ock herr Simon Lyrman nu är en slik narr, som han på min herres beskrifning tycks mig ovedersägligen — "

"Simon Lyrman narr?"

" — Jag ville endast säga, att Simon Lyrman må så öppet han gitter blotta sin egen lefnad och karakter, allenast han ej med detsamma lyfter en och annan flik på slöjan för andra familjers förhållanden, hvilket alltid är och blir en oskicklighet. Och just hvad Dyrkansvårdsska familjen beträffar, som min herre nyss nämnde, så får jag på det allvarligaste förklara den skribent för hvar mans niding, som i ett offentligt arbete ens på det aflägsnaste vågar vidröra fröken Sofis, vare sig fordna eller närvarande relationer!"

den doftande pomadan, och omgifven af tre, fyra burkar med de kostligaste smörjelser, en aflång flaska eau de Cologne, tvenne slipade dito med olika essenser, ett halft dusin borstar och en butelj lavendelvatten för tvättfatet; så föreställer man sig någonting ganska vackert. Naturen är visst bra, gudbevars för annat! men hvad vore hon ändå ibland utan konsten? svara, vackra fänrik! tjusande theaterdocka! — vi frukta hon komme till korta. Skulle vi någonsin få se en blomstrand flickas alabasterhvita hals och skuldror, om icke konsten förstode att lägga upp i flätor det långa håret? eller någonsin få fägna vårt öga med den yppiga barmens retande former och den smärta midjans, och ana ännu långt mera, om icke samma oskattbara konst lärt de unga damerna att vecka och fylla och fasonera, och gud vet allt hvad för inrättningar? hur månet fruntimmer öfver åtta, nio lustrer skulle ännu göra eröfringar, om ej kon-

stens aldrig rådlösa gudinna med sitt rosenstoft målade öfver de obehöriga annotationer, dem den sjelfsvåldiga tiden ritat här och der i kinderna? Vål nog! konsten må vi icke klandra. I förbigående få vi dock anmärka, att Simon Lyrman i sig sjelf var en rätt behaglig karl; han skröt ej alldeles utan skäl öfver sina blåa ögon, mången har ock med mindre söt och hopsnörpt mun fått heta: min sockertrut. Den friska rodnaden på hans hy, ytterligare lifvad efter den påfuktade middagen, kunde täfla med hvilken ros som heldst, om ock hans kinder ej voro gjorda af idel törnrosor, såsom det ibland heter. Kanske var dock denna annars afundsvärda färg mindre på sitt ställe just i dag, ty

*"blek skall en älskare vara, helt medtagen måste du synas,*

*att hvem dig möter må straxt säga: aj, aj,  
du är kär!"*

sjunger samma skald, som vi ställt till he-



derspost att skyldra vid porten af vår berättelse.

"Jag stiger då fram, — räsönerade Simon, under det han med artistiskt alfvar tillskapa- de rosetten på sin stärkta halsduk, — "jag stiger då fram, så snart vi komma mellan fyra ögon, fattar hennes hand, och, om det faller sig så, böjer ett knä. "Sköna Sofi — säger jag då med darrande mål — jag har länge burit en bekännelse på mina läppar; dina dygder och behag hafva från den stund, jag först såg och lärde känna dig, djupt — in- tagit mitt hjerta; den sympathi jag allt tyd- ligare trott mig upptäcka mellan våra själar, smickrar mig med hopp om bönhörelse; — svara, hulda flicka! vill du räcka mig din hand för vandringen genom lifvet, (som, att tala sanning, snart nog blir enformigt för en ungsarl,) och med din kärlek lyckliggöra ett hjerta, som — som — hvars enda väl- lust är din blick — " Här afbryter hon mitt tal, reser upp mig, kastar sig med glö-



dande kinder i min famn, och hviskar i kys-  
sen, den så beryktade, bekännelsens första  
kyss, ett smägtande: ja."

"Mjaom," — inföll en fyrbent åhörare,  
som nyss helt obemärkt stulit sig in i kam-  
maren, och med en förnumstig uppsyn och  
hufvudet på sned ansåg vår bestörte talare  
från sitt gömställe under en stol. "Drag du  
för tusan dj—, din gråspräckliga interloku-  
tör, att jag så må uttrycka mig!" vände  
herr Simon sig om för att jaga den obehöriga  
gästen utan omständigheter på dörren. I det-  
samma inträdde med mössan under armen en  
ödmjuk figur i en något knapp frack, ett  
halft kvarter för kort vid händerna och utan  
armbågar, men med förgyllda knappar, vi-  
dare ett par luftiga pantalonger, samt sam-  
metsvest utan färg och lo. På vindbeutel-  
dragen och vissa spår efter skoputscri på  
händerna igenkänner läsaren lätteligen den ef-  
terlängtrade Tobias. Han gjorde ställningssteg  
vid tröskeln, och tilltalade sin herre: "Jag

har sport att hans nåde skall bort och fria i dag; kunde mina ringa talanger i någon mån vara till nytta i en så viktig angelägenhet, så eger ers nåd nu, som alltid, att befalla sin slaf."

"Din narr! — svarade Lyrman — hvar har du hört att jag tänker fria i dag?"

"Det ser jag, ers nåd! så grann som en sommarfogel och doftande som en sancte-Pers-nyckel! Den vackra mamsellen med det der resande herrskapet, nere på Regeringsgatan! Åh, hvem vet inte det, att ers nåd för de kära visiternas skuld glömt qvar der gång efter gång sin k ä p p, sin rosiga silkesnäsduk eller sina handskar, till dess nu, efter hvad grannarna mena, ers nådes ömma själ har oeftergiftigt fått saxen om benet."

"Såå, de mena det? — sade herr Simon med ett hemlighetsfullt småleende — hur låter det nu då i granngården om mitt frieri till fröken Dyrkansvärd, som man hade så noga reda på alltren i våras?"

"Ers nåde täcktes ursäkta; — svarade den språksamme hejduken, — hur det låter bland grannas? det är vacker grannlåt det! man säger, att den snillrike och förträfflige herr Simon Lyrman handlar som en, — det är med andra ord: mindre välbetänkt, då han afstår en vacker, rik och fin dame de qualité, som det heter, för en barnslig och enfaldig skönhet från rama bondlandet; men jag har snesat till dem och sagt, att min herre vet nog bäst sjelf hvad han gör."

"Och ändå — anmärkte vår vän Simon, i det han afsnuddade några ojemna hårstrån i de glänsande polisongerna, — torde samma vackra och rika fröken innan julklappstiden heta Fru Sophie Lyrman. — Skynda dig i stallet och sadla min grolle! nya schabraket, det förstås! din sysslolösa sälle, du gör då aldrig ett guds skapade grand!"

"Vill du naturens väg till verklig sällhet veta, se här dess första bud: — arbeta!" — deklamerade den svarsnälla dagdrifvaren med



det största allvar i världen, och aflägsnade sig under djupa bugningar.

Tillpyntad och söt lofverade nu kärlekens kandidat fram och åter på sitt kammargolf, sneglande på sidan för hvar gång han gick förbi spegeln. Den unga mannen började få stickningar af denna ovillkorliga oro, som plägar föregå afgörande katastrofer, samma känsla, som rycker en fattig stackare i armen, när han sätter in sin sista hacka på lotteriet och kommer ett par svartklädda studentben att darra några minuter före den dystra examen. "Jag har likväl länge nog burit denna tyngd på mitt hjerta! — tänkte han; — man måste gripa sig an; ännu två, tre timmar, Simon, och du är den lyckligaste varelse i Stockholm! observera likväl om den sköna svarar dig på följande sätt: "Kära Simon, stig opp! för allt i världen stig opp! ditt tillbud smickrar mig oändligt; — den slarfviga pigan, som icke dammat bättre! jag är rädd, att du gjort illa

åt



åt dina fina underkläder; här är en duk, damma af knäet, innan någon kommer in! min bästa kusin, vår förtrolighet är densamma ändå, utan att du behöfver taga den så alfvarsamt, — — ” och så der vidare! ja, hur ernar du då, min ärliga gosse, spela ditt spel? då är det så godt, man tar sin hatt, ser på byxsäcksuret, och skyller på göromål! — se der ett rätt trefligt äfventyr! dock, hvilka griller! hon är, ta mig tusan, lika kär i mig hon, som jag är i henne, och dermed punkt! — — ”

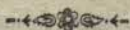
Han afbröts i sina betraktelser af Tobias, som aldeles utom sig instörtade i rummet. ”Ers nåd! grolle är borta, och i stället står der i krubban en torr och mager harkrank, ett gnäggande benrangel och mer inte, med två strån i svansen och tre till man!” Efter några djupa andedrag förmådde han i korthet berätta sammanhanget: hans åldriga far, en nära blind gubbe, som merendels af gammal vana sysslade i stallet för sin son,

när denne slog dank i granngårdarne, hade aftonen förut i skumrasket varit hos smeden med vår grolle, för att få honom skodd. På samma gång hade dit ankommit en hyrkusk, för sina dåliga hästar vanligen kallad åsne-Måns eller åsne-Matte, likaledes i afsigt att låta slå en ny sko på sin ruggiga märr, i stället för den hon tappat på Hagalundsvägen. Den gamle och Måns hade snusat hvarandra förtroligt till, hvaresten den sednare, som hade ett godt öga till smedens dotter, försvunnit, då han såg hennes hufvud titta ut genom en bakport; men gubben hade styltat in till far själf i smedjan, för att, som hans sed var, samspråka med den sotiga mästaren undertiden, som gesällen knackade derute, och bjuda en tarflig pris ur sin näfverdosa. Emedlertid blef Mattes åsna först expedierad; men då egaren alldeles förglömde sig hos sin sköna, hade den svagsynta gubben, som bättre passade på sin tid, i misshugg fattat det utmerglade kreaturet vid betseln och lemnat

vår grolle i ersättning, samt sålunda efter välförrättadt ärende lunkat hemåt. Han hade väl hela dagen gått och grämt sig öfver sin älskade polles förändrade och magra utseende, utan att likväl ana sitt misstag, då Tobias sent omsider anlände för att upplysa villfarelsen.

Herr Simon, som beslutat att förvåna med en högtrafvande kavalkad utanför den älskades fenster, blef naturligtvis både flat och förargad öfver detta oförmodade notabene. Men hvad var att göra? att just nu få verkställa ombyte, var ganska tvifvelagtigt, då den ädla fålen kanske på denna timma stampade utanför något landtvärdshus eller till och med skumpade i Rotebrobackarna. "En vidskeplig Romare," — tänkte vår hjälte, — "skulle vid ett slikt omen blifvit hemma; men Simon Lyrman är öfver skrock och misstror icke sin lycka." När lyckan också ligger så der säkert tillhands, kan det ju vara det samma, antingen man hemtar henne till häst el-

ler fots. Simon såg sig ännu engång i spegeln, blåste några damfjun ifrån sin rock-arm, lade elddonen i beredskap till qvällen och tog sin hatt. Om läsaren behagar följa med, så torde vi snart råka honom åter.





**L e o p o l d.**

Amor lägger snaror i buskarna.

*"Se här! tag på dig denna falska drägt,  
och denna mask, som ljuger med sin sanning,  
naturligt härmad af en listlig pensel!  
du måste hjälpa mig i detta upptåg,  
du måste skjutas fram liksom ett fältverk,  
att obemärkt bakom, jag mina sidskott  
må skicka ut! — — —"*

OKÄND.

**U**ti sin skumma boning, bildad af några gamla ekar, sammanflätade med slingrande buskväxter, stod på eftermiddagen den skönaste af dryaderna i Rosendals parker beställsam och pustande, jemte den vingade Amor. Hon höll på att fläta och lägga upp i yfviga kretsar sitt långa, blonda hår, som förut ej vetat af något annat tvång än en löslig

och vårdslöst virad blomsterkrans, utan fritt  
och obehindradt svallat kring skuldrorna.  
Men Amor ville nu så ha det, klappade af  
glädje i händerna och trallade för sig sjelf:

*"Lilla syster, hvarför dölja  
i de rika lockars bölja,  
allt hvad skönt jag nu först ser?  
vore jag en flicka, skulle  
sådan arels elfenkulle  
ej i håret gömmas ner.*

Nej, det är sannt och visst! litet coquette  
får en flicka vara; det är hennes rättighet,  
jag vågar till och med säga, hennes pligt,  
att visa sig så vacker hon kan.

*Och din runda hals och nacke,  
ryggens lena marmorbacke,  
gjordes ock att se uppå;  
tro mig, jag står riktigt höpen!  
du är för guddomligt näpen,  
när ditt hår blir upplagdt så!"*

"Jag tror du gör narr af mig, Amor!" —  
inföll den blygsamma nymfen; — "och det  
är ändå bara för din skull, som jag gör mig

detta besvär; du har alltid något nytt upptåg; jag tycker det är rätt synd om de stackars människorna, som aldrig äro i fred för dig."

"Ack du toka! synd om människorna! den ena narren leker bara litet med den andra, och hela skillnaden är den, att jag tar skämt för hvad det är, och de taga det för alfvar."

"Det är godt till att säga, Amor! — ack, du kunde just fläta denna sista ringeln för mig, jag försäkrar, det är ej det lättaste göra; hååå! man blir så trött i armarne."

"Oändligt gerna, min rosentös! du skall veta, den der konsten är jag inte oskicklig uti; i fordna dar, då farbror Mars ännu lefde, fick jag ofta hjälpa mamma med sin paryr, då hon väntade honom till sig på af-tonvisit."

"Aj, inte så hårdt och rafsigt, min unga kavaljer!"

"Åh, jag tar ju så vackert i, som om jag hade spindelväf för mig! Så, luta nu ner ditt



vackra hufvud, att jag må vira flätan upp öfver kullen! Såder, nu skall jag ha betalning utan krus." Han böjde hennes hufvud tillbaka, tryckte en kyss på hennes purpurläppar, och började hoppa rundtomkring den sköna.

Nu skulle den egentliga ajusteringen begynna. De lätta, genomskinliga draperierna, som vårdslöst föllo kring den spåda gestalten, skulle utbytas mot en något tyngre kat-tunsklädning, hvilken Amor snattat från någon god vän på Blåporten, som han tyckte för tillfället kunde vara den förutan. Den skålmska guden höll väl nu båda händerna för ögonen; men hvem vet om han ej tittade ändå mellan ett par finger! Till slut blef han öfverväntandes, suckade djupt och hade genast tillhands en klagovisa:

*"O, den som vore  
en sefir så lätt,  
eller en fjäril  
försilfrad och nått,*



eller en blomma  
balsamisk och späd,  
eller en tistel,  
ett strå till och med!  
sluppe jag likväl  
så länge att stå,  
titta i näfven  
i dunklaste vrå!  
aldrig för dem  
på den ljusaste dag  
rodnade mōn  
öfver sina behag;  
men se, stackare jag!  
men stackare jag!"

Gudens biträde blef likväl snart påkalladt. Hur skulle också naturens menlösa dotter kunna reda sig med alla dessa underverk i en nutidens fruntimmershabit? så mycket mer var deremot Amor hemmastadd i dess mysterier; han hade bakom gardinen eller vid nyckelhålet varit vittne till hundradetals vackra flickors toilette, och hjälpsamt bistått vid mer än en skönhets coucher. "O, min tjusande piga! — utropade han — nog skul-

le våra ungherrars fyrkar snart komma i rörelse, om jag skickade dig ut i världen! hur naivt tittar inte fram under klädningsfällan den der lilla foten, enkom bildad, som det tycks, för att dansa i lunderna eller in i brudkammaren! fast — det hörde du ju inte! — och de der mjuka, mjellhvita armarne, endast skapade för att omfamna! och den smärta midjan, just såder svarfvad och vek blott för att omfamnas!” Hvad detta sidsta anbelangar, få vi likväl anmärka, att Amor, uti brådskan, just åsidosatt att stjåla med sig detta instrument, (fridlyst vare dess namn!) hvarunder den fylligaste natur kommer till korta, och hvarigenom en modern flicka får utseende af ett lätt opp- och nervändligt timglas. Den småagtiga detaljen af vår älskvärda nymfs utstyrsel och den skalkagtiga gudens alla bestyr som kammarjungfru halka vi lätt förbi. Nog af! efter några ögonblicks förlopp smög sig vid Amors sida genom den täta hassellunden en

blygsam och täck fruktflicka med blårutig shawlette öfver hufvudet, fladdrande förkläde, och öfver armen en grepkorg med de utsöktaste äpplen och plommon, också en stöld ur grannarnas trädgårdar af den vingade kärlekguden, hvilken, som man vet, hvarken af murar eller plank låter utestänga sig, och sätter sig öfver, så liten han är, hvad slags Spanska ryttare som heldst.

"Kommer du nu ihåg — sade Amor — allt hvad vi ha öfverenskommit? det är viktiga saker detta! — förtför han och lade pekfingret förnumstigt på näsan; — flickan i rödrutiga kappan! förstår du, har hon icke lust att handla af dig, som de dödlige kalla det, det vill säga: ge dig i utbyte några kopparbitar eller en papperslapp, fullklottrad med vissa mystiska och obegripliga karakterer, så måste du truga på henne till skänks, ehuru detta nu för tiden är någonting så ovanligt att det nästan torde se ut som vanvett. Och sen snällar du dig hem



beskedligt; ty, sanningen till sägandes, såder i skumrasket är det som det kan för en ung fänta att springa och snärta kring i buskarna på ett så besökt ställe. Alla gudar vare med dig, min unge!"

"Farväl Amor, sålänge!" — svarade dryaden och slet sig lös undan gudens smekningar.

"A revoir!" ropade skalken ur lunden, der han gömde sig, glädtigt gnolande på en af Fredmans epistlar.





V o l t a i r e.

Simon Lyrmans observationer à vue d'oiseau, och hvad på dem följde.

*"Sköna, rara äpplen! Franska, Engelska, Tyska, Holländska, Spanska, Italienska! skall det inte vara?"*

F R U K T M Å N G L E R S K A N.

**P**å Rosendal var ovanligt öde och tyst; här och der qvittrade en fogel i de gulnande löfhvalfven; syrsorna knäppte i knutarna; höstqvällens tidiga skymning sväfvade redan öfver nejden; borta på Djurgårdsbrunnsvägen mötte hvarandra tvenne eleganter, hel-sade med ett mjölkigt handslag och skrattade litet tillsammans; deras brunfläckiga rapphönshundar, dessa alla hundars adelsvalpar och kammarjunkares verkliga kammarjunka-

re, tycktes äfven fagna sig öfver mötet, nosade på hvarandra förtroligt och vistade med de stubbiga svansarna. På de torra sandgångarna oppe vid slottet spatserade en gardistpost ensam af och an, och såg ut att ha tråkigt. Längre fram vid porfyrvasen satt på en af de grönmålade bänkarna en ung man med en högst alfvarsam och betydelsefull min. Han tycktes vara mägta orolig, reste på sig esomoftast, men sjönk igen tillbaka i sin begründande posityr. Han hade just utseende af en illa bekyttad friare, som inte vet om han skall töras bryta sigillet på sitt hjertas hemlighet, ehuru den redan står skenbarligen att läsa genom de transparenta anletsdragen. Nåväl, efter läsaren så gissar! det var Simon Lyrman! men sagta, sagta! vi skola ej störa honom, utan behändigt följa hans rörelser, och se hvad han tar sig för i ensligheten. Som benägne läsaren torde inhemtat i början af vår sannfärdiga berättelse, hade mannen fasligt brottom ut till

Djurgården; viktiga förhållanden kallade honom till den Dyrkansvårdska familjens sommarnöje, det täcka Myggetjäll; han hvilade sig likväl nu för tjugonde gången sedan de stråhattprydda gummorna landsatte honom vid Lejonkulan.

Några leende fruntimmersröster, som länge hörts glamma på afstånd, närmade sig nu genom lunden nedanför vasterrassen; och en snarsticken mops, som med sin gälla diskant väckte det sömniga echot i backarna, störde Simon i hans funderingar. "Sero venientibus ossa!" suckade älskaren, såg på klockan, och satte apostla-hästarna åter i gång. Innan han styrde sin kosa vidare, kastade han likväl en afskedsblick, (och hvem kan undra på det?) öfver den sköna tafel, som låg utbredd för hans syn, Brunnsviken med dess låga stränder och de dunkla skogspartierna till höger åt kanalen, Ladugårdsgärdet, skådeplatsen för så många dammiga kampanjer, med dess korsande vägar, gamla



fältskansar, råmande hjordar och Drottningbergets täcka paviljonger, ända fram till Lindarängen, hvarest då och då ett moln af krutrök vältade långs efter vägen från de till exercis der plaserade artilleriparkerna; och nu ville han taga dristighet till sig och utan krokvägar vandra sin skickelse till mötes. Men här få vi sjelfva tråden till det tragiska i Simon Lyrmans lefnad, och, ehö du är som läser denna bok, må du för några minuter lägga hakan i handen och betänka, huru underligt ödet, likt en öfverlägsen faktmästare, leker med de arma människobarnen, de må taga de fastaste posityrer eller parera så skickligt som heldst. Ett ögonblick förut! och vår hjelte skulle gått den säkraste lycka rakt i famnen; med ett hejdumdrande bröllop hade hans historia slutats kanske på nästa sida. Men den der flickan, som skalderna säga sväfva på ett hjul, (ehuru det, oss emellan sagdt, låter otroligt,) den obegripliga Fortuna hade annorlunda beslutat. Stac-



kars Lyrman! — Men vi återvända från denna ofrivilliga pathos till den lugna berättande stilen.

Simon hade, som sagdt är, slitit sig ifrån den intagande utsigten, med full föresats, att icke rasta förrän vid målet, då samma fruntimmersröster, som nyss väckte honom ur de tveksamma grillerna, ånyo fästade hans uppmärksamhet. Han tittade liksom i förbigående nedåt strandvägen nerunder backen, och varseblef några sidenprasslande och besløjade damer, just som de togo af på en sidoväg, der de snart bortskymdes af löfverken; en äldre fru med styf nacke och en flegmatisk knähund i rödt band efter sig i släptåg, hann likväl, då hon i detsamma vände sig om, tillräckligt attraperas af herr Simon, för att bli igenkänd; det var nådig enkefru Dyrkansvärd. Straxt efter det de redan försvunnit bakom häckarne, kom en ung flicka skyndande efter dem, men fastnade i förbispringandet med den yfviga kappan uti

en törnrosbuske, hvarifrån hon icke utan bestyr gjorde sig lös. "Vill du se hitupp, din byting?" sade Simon för sig sjelf; "Otäckingar till taggar!" ropade den sköna, lyfte lätt på den rödrutiga kapotten, för att undersöka om den blifvit mer eller mindre klöst, och förlorade sig äfven i den skymmande lunden. "Men hvem skulle det då annars vara än fröken Sofi? — fortfor Simon; — jag kände ju igen den Skottska kappan! var sjelf med, när Jacques köpte det åt henne till julklapp; och hennes sköna stämman! den skulle väl låtsa vara småond, men var i sjelfva verket så ljuf, som om godheten sjelf blåst ut sin själ i en flöjtton."

Drifven af denna älskandes dunkla oro, som både plågar och förnöjer, som kommer en att förtäras af hetta midt i vinterns kylta och att darra i sommarvarmen, såsom Petrarca sjunger, trippade Simon Lyrman utför en smal och brant gångstig, som kröker sig ner till dessa skummiga löfportiker

under kulleu, hvilka enkom tyckas vuxna för svärmande älskare eller — myggor. Det prasslade i de halfvissna bladen; han lyddes. "Om i detta ögonblick den tjusande Sofi Dyrkansvärd, möjligen skiljd ifrån sitt sällskap, skulle händelsevis möta mig här i denna romantiska labyrinth, — stammade Simon, — så torde jag göra en rätt ledsam figur!" och deri hade han ovedersägligen rätt, om också hans ben verkligen i närvarande stund voro böjda för knäfall; "det är inte godt att fria, när — när hjertat täpper för orden i halsgropen; jag måste lugna mig!" Den välvise nordiska hjälten Frithiof räsionnerar vid ett känslösamt tillfälle om hur nära lyckan står för två trogna hjertan, blott de ha mod att gripa henne fatt. Hur mången ömsint flicka skulle icke med skäl kunna skriva något sådant pro memoria i en våpig älskares minnesbok?

Det tasslade åter i löfven; men det var endast aftonvindarne, som lekte kurra göm-



ma i syrenhäckarna. Simon drog några lum-  
miga grenar på sidan, och kikade omkring  
sig utöfver fälten. Det kjortelsida herrskapet  
hade satt sig att hvila på den runda bänken  
kring en yfvig, muskulös ek. Spionen sköt  
som hastigast hufvudet tillbaka, dock endast  
för att sätta sina glasögon (bågarna voro af  
silfver, och skönt förgyllda på ytan,) öfver  
näsau. "Behagar herrn några äpplen, de skö-  
naste på hela Djurgården?" hördes då plöts-  
ligt den aldralenaste flickröst hviska tätt ut-  
med honom.

Simon, störd i denna viktiga stund, sva-  
rade helt förtretad: "Nej tack skall du ha,  
min flicka; man har nog sura äpplen ändå  
att bita på!"

"Ja men de här, lofvar jag, äro söta som  
honung; — och röda ju som rosor!"

"Eller som dina kinder, mitt vackra barn!  
och just för deras skull och dina blåa ögon  
skall jag väl icke släppa dig ohörd ifrån mig."  
Ett par retande purpurläppar öppna dessut-



om, som man vet, det lomboördaste öra för sina böner. "Hvad heter du min tärna?" — fortfor han, och började rafsas omkring i hennes fruktkorg.

"Rosa!" svarade flickan, smånätt nigande.

"Förtusan så grannt! din far är då trädgårdsmästare, det hörs det! — minsann en täck byting!"

"Ja herre! han är trädgårdsmästare," hviskade den blygsamma mön och slog ned ögonen.

Under det Simon rullade de spräckliga äpplena om hvarandra, fästades hans blickar på ett makuleradt pappersblad, som tjänade till underlag i korgen. Vissa omisskänneliga spår af en hög ålder och thy åtföljande stort värde kunde icke undfalla en så skarpsynt kännares öga som herr Lyrmans. I åtskilliga hyllor, för att tala litet Tyska, var han nemligen en verklig förståsigpåare. Af sin pappa, som lemnat efter sig en icke så obetydlig samling af klingande mynt, hade han

ärft en viss fallenhet för att plocka ihop. Eldad af en berömlig kärlek för historien, hade han en tid samlat gröna kopparbitar och svarta silfverfyrcar långt, långt bort från sagans dar, samt adliga sigiller (i kompani med sina brorsbarn). Torra grässtrån och blommor blefvo derefter hans vurm, samt att spetsa mer och mindre underliga flugor allt efter ordning och rang i några gamla lådor. Vid den der förtryckta Flora, som ligger mellan lakan och tynar bort i gulsot, ledsnade han likväl snart; och entomologien, med alla sina ben, ville ändå inte gå rätt bra. Han hade nu åter slagit sig på antiqviterna och den högre bibliognosien, och var nog lycklig att redan ega en betydligare samling gamla pergamentslappar, köpebref sedan många sekler tillbaka, bokauktionskataloger med mera dylikt. Intet underligt således, om Simon Lyrman för ögonblicket alldeles glömde både frieri och handel, vid den oförmodade upptäckten af denna tvif-

velsutan ovärderliga biblioteksskatt. Oak-  
tadt det ädla dammet och de inbitna fläc-  
karna, lyckades han för sig sjelf stafva till-  
sammans följande rader: " — — — men  
när jungfru Herborg kyste Appollonius, lade  
hon ett stort och vackert äpple rödt som  
blodh uti hans hand. Jarlen redh och lekte  
om dagen medh äpplet, kastade thet stun-  
dom upp i vädret, och lät thet falla tillba-  
ka igen i handen, och en gång föll äpplet  
sönder i två delar, när thet kom uti han-  
den. Han såg uppå begge delarna och hit-  
tade innan uti äpplet ett bref, hvilket han  
togh och läste, och stodh theruti så skrif-  
vit: at jungfru Herborg helsar Appollonius  
Jarl, och at hon vill göra then eedh vid  
Gudh, at om han älskar henne, thå älskar  
hon honom dubbelt mehra, och om han vill  
— — " Här blef trycket mer och mer oläsligt.

Om Simon vetat, hvad vi veta, nemligen  
att detta fynd icke var annat än ett frag-  
ment ur Kap. 223 af Vilkina-sagan, hvar-



af hemma på hans folianthylla ett välbehållet exemplar vände en knubbig och styf pergamentsrygg åt vederbörande, så hade han visst icke med en så vigtig kännaremin vikit den lumpna pappersslappen omsorgsfullt tillsammans och stoppat in den i plånbokens aldraeligaste. Men om vi varit i hans ställe, hade vi väl också icke förstått att så poetiskt uppfatta denna ödets vink, som han; och dermed kan det vara qvitt.

"Vänta litet, min sötaste vän! — ropade Simon och tittade åter ut genom buskarna; — det ser, min själ, riktigt ut som du vore enkom hitskickad, så förunderligt passar allt tillsammans!" Han ref nu ett rent velinblad ur den röda saffiansboken, funderade några minuter, fattade blyertsstiftet, och tecknade följande ord och inga visor:

*"Kring Rosendals Elysielund  
jag som en pilgrim troget vankar,  
och söker dig i qvällens stund,  
du drottning öfver mina tankar!*

*Jag*



*Jag hvilat ej, der almens tjäll  
mig till sin tysta skymning bjuder,  
ej der ur bergets dunkla håll  
den friska, blåa källan sjuder.*

*Jag glömmet hur i skogens topp  
sin fröjd i sånger fogeln målar,  
jag stannat ej att fånga opp  
ambrosiadoft ur liljans skålar.*

*Till dig blott drages jag alltmer,  
försänkt i milda svärmerier,  
blott efter dig jag lyss och ser  
igenom trädens jalousier.*

LUCIDOR DEN — LYCKLIGE.”

Denna ömma madrigal, hvilken det likväl är föga troligt att herr Simon så helt och hållet för tillfället improviserade, utan till och med af andra stansens sista rader skulle tyckas från början alldeles icke egt något sammanhang med det källfattiga Rosendal, gömdes nu, tätt ihoprullad, uti ett stort purpurfläckigt äpple, (precist maken till det, som dygdädla jungfru Herborg lade sin ät-

skare, herr Apollonius Jarle i handom,) hvilket med pennknifsspetsen skickligt blifvit klyft i tvenne halfvor, som åter omsorgsfullt passades tillsamman, alldeles så som högstberörde jungfru stökat ihop med sin epistel. "Detta äpple, vackra tärna, — sade Simon härpå, och pekade ut genom löfverket, — måste du nu fragta öfver till den der flickan derborta i rödrutigå kappan; det är ju det aldralättaste i verlden! du skyndar dig dit, smyger fram och niger, ser litet gudsnådlig ut och bjuder af din frukt; hvem skulle inte köpa af dig?"

Flickan tycktes tveka.

"Aha — tänkte Simon — jag känner sjukan!" och stoppade en hacka förstulet i hennes barm. Inga griller mer, min sköna! och skynda dig snart tillbaka, att jag må få höra hur expeditionen lyckats; sedan kommer lönen, och, om allt går bra, så Gud vet huru långt min frikostighet kan sträcka sig!"

Efter många ytterligare förmaningar och instruktioner, och hur han under allt detta klappade om flickan, gaf hon till slut med sig, lyfte korgen åter upp på armen och anträdde sin viktiga beskickning. Simon följde henne med trogna blickar från sitt utkik; innan hon uppnådde eken, hade fruntimmerna likväl brutit opp på brunnsvägen; den trofasta budbärerskan följde dem i hamn och häl, men snart förlorade sig både hon och det nobla sällskapet ur den pickhågade betraktarens synkrets. Nu började åter allahanda underliga griller svänga om med hans hjerna; han vandrade af och an, hvisslade och knäppte opp rocken. Rosa borde snart vara tillbaka. Han vågade sig alltmer och mer längre ut på öppna fältet för att möta henne; hon kom ännu inte. Han gjorde ytterligare några slag, såg sig omkring på kullarna och knäppte rocken åter ihop. Ingen flicka syntes der till. En flyktig misstanka om förräderi försvann genast igen, när han



tänkte på hennes öppna och rena anletsdrag.  
"Vi skola ännu vänta en stund! — sade han  
— men sedan antingen rakt fram till Myg-  
getjäll eller genaste vägen hem?" Och så  
spatserade han vid Rosendal till klockan  
half åtta.





## Kellgren.

Vår hjälte, gynnad af skumrasket, öfver-  
rumplar fästningen.

*"Hur skönt, i månans klara silfverskinmer  
att sitta ute här uppå altanen,  
och suga in den friska aftonsvalkan,  
och fantasera rosenröda drömmar!"*

ÄLSKAREN.

**D**et knarrade i gårdsgrinden vid Myggetjäll. Fröken Dyrkansvärd steg upp från sitt fortepiano, tittade ut genom fenstret och suckade: "Kors den Simon, som ej kommer! det är likväl obeskedligt af honom; han lofvade så visst i går, och i dag har han redan glömt kanske både mig och sitt löfte; de karlarna!" Ett sorl af högljudd språksamhet ute i förstugan förkunnade hennes fru moders ankomst med sitt sällskap.

"Nå, min dotter! — utropade gumman, i detsamma hon steg in genom dörren, — ingen har enleverat dig! här har du nu kusinerna Sipptripp, de bli qvar hos oss några dagar, nu skola vi få en quatre-mains, som låter höra sig! bara instrumentet, du Sofi, är stämndt; vi borde ha haft Manckell ute! kusin Sofi Tusenskön var så god och följde med mig, jag var straxt på eftermiddagen hos hennes svågers, tänkte jag skulle få den äran att se dem ute hos mig i afton; men de skulle först aflägga några skyldighetsbesök, Thorsson känner ju halfva verlden! Min lilla tusensköna, hihibi! tag af dig din Skottiska kapp! du var snäll, som ej brydde dig om de der tråkiga visiterna! ack hvad den kappan är vacker! make tyg till ditt, Fia, tror jag! ring efter Hedda! theet torde vänta på oss; pf! pf! jag har riktigt gått mig varm! nå det var hög tid, Fia, att jag kom hem till staden! du skall tro, allt huller om buller! tapetsraren hade gått från halfgjordt

arbete; jag måste skicka exprès efter honom. Sängkammarn hade visst icke varit vädrad, sedan jag sist var inne, men i salen voro två rutor utslagna och ett förskräckligt drag spelade derigenom. Jaja, den som skall lita på domestiker! det är ett syndastraff, hör ni det flickor, tills ni blir gifta! ifrån din favoritkatta kan jag helsa dig; familjen har blifvit förökad med ett halft dussin de aldra näpnaste ungar. Apropos om — —, så måste du, Fia, med det snaraste göra din visit hos unga fru Metz; jag har låtit mig berätta, att du lär bli bjuden dit till fadders; kanske mot Simon Lyrman! i morgon dag måste du till staden; ack, ack, rodnar du för Simon Lyrman, mitt barn! nå, nå, nå! det var rätt, söta Anna Sipptripp, sätt dig till pianot! det der gudomliga stycket, det der af della Maria! det är charmant, charmant! tyst, tyst, flickor!

Den nådiga pratmakerskan hvilade nu för en stund sin tunga, mindre af undseende el-



ler tycke för musiken, än därför att hon af denna alldeles öfverröstades; ty nu var stormen på fortepianot. Vid första heltaktpaus kunde hon likväl icke underlåta att åter öppna litet på vädersäcken. De unga damerna, som under den långsamma eftermiddagspromenaden från staden blifvit en smula lomhörda vid detta evigt sorlande vattenfall af skumiga ord, (för att variera med bilderna, hvar på vi i allmänhet torde synas nog karga!) antogo gerna fröken Sofis tillbud att som hastigast göra en rund kring den herrliga trädgården; och vi begagna tillfället att åter smyga oss ut i fria luften, för att, under det flickorna i skumrasket binda buketter åt sig vid de daggiga buskarna och gamla frunderinne lägga patience, lorgnettera på vår Simon i godan ro.

Denne var närmare, än läsaren skulle tro. Kongl. sekter Jacques, den hulda fröken Sofis herr broder, hade anträffat honom, under det han som bäst, i fruktlös väntan på

den vackra Rosa, kryssade uppe vid Rosendal; och ehuru nästan mot sin vilja, (ty efter den sinnrika äppel-posten, hvarmed han ock för i afton tyckte sig ha arbetat nog för sin lycka, såvida stratagemet aflupit väl, voro i alla fall alla hans konsepter uttömda,) hade herr Simon omsider förmått följa med den enträgna vännen till Myggetjäll. I närheten af denna villa upphunnos de båda vandrarne af en rankig schäs, som de en stund hört knarra bakom sig. Det gick i smått lunk, så att Simon hade tillräcklig tid att fästa ögonen på det dammiga ekipaget. Vår svaga pensel förmår ej att måla hans häpnad och förargelse, när han igenkände sin älskliga, knubbiga grolle inklämd mellan de trånga fimmerstängerna. "Halt! — ropade han — stanna, din kanalje! eller skall jag — "

Åsne-Matte, som, nu ensam i sitt åkdon på hemfärden, hade lutat sig helt makligt

mot ena hörnet, vaknade ur sin sköna tupp-  
lur. "Hvad? skall herrn åka?"

"Hvar har du fått den der hästen?"

"Hästen? — det är min häst!"

"Det är det så lagom! det är min ridhäst,  
min goda man! du bytte dig till honom i  
går aftse mot din nerstänkta åsna, som du  
torde draga dig till minnes!"

"Hå? — svarade kusken med långsträckt  
fysionomi, — var det herrns dräng, den der  
blinda token? ja, tag herrn hit min häst, så  
byta vi då! annars, så — måste jag väl åt-  
minstone få köra hem! hoppsan!"

"Nejnej! inte så fort! min häst är icke van  
att skumpa för en vickande kärra hela da-  
gen och kanske natten med; du kör inte ur  
fläcken, säger jag!"

"Förbanna mig! kör icke jag ändå, det  
kan herrn lita på så gladeligen," skrek Mat-  
te och svängde piskan.

Jacques, som fruktade för krakel på lands-  
vägen, fattade hästen vid remtygen, och ledde



ekipaget upp i skogen på en sidostig: "Om du vill, Simon, så ställa vi in hela tutten sålänge, tills du far med, i vårt lider häruppe; mannen kan ju få en hacka, så blir affären i godo bilagd."

Matte var i början ej särdeles nöjd med förslaget, men sömnighetens blida genius smekte hans trätgiriga lynne, och efter några ytterligare svordomar lät mannen sig äfventyret väl bekomma. "Du kan gå fram förut! — sade Jacques till Lyrman, — hälsa från mig, jag kommer straxt efter, jag skall blott ropa på Peter, som troligen är oppe i stallet, och med detsamma gå in till Runsta för ett ögonblick, för att snusa opp deras kusk der, som i går för femte gången höll på att komma våra hästar till att skena, när de skulle derförbi. Gå du på!"

Kongl. sektern försvann med ekipaget mellan tallarna, och Simon seglade allt närmare fram till Myggetjäll; han snodde sig några slag ute för grinden, öppnade den till slut

och trädde med långsamma steg in på sandgången. Just som han skulle vika om hörnet på flygelbyggningen, hörde han en skön fruntimmersröst, akkompanjerad af gitarr, sväfva ned genom ett öppet fenster i öfra våningen deraf. Hvad det var som sjöngs kunde han ej höra, men fröken Sofis rum låg deruppe, det visste han, (ty han var temligen hemmastadd i gården,) det var således hon som satt och fantaserade i skymningen, naturligt var det. Simon närmade sig porten, som stod öppen. "Mod, Lyrman! — sade han för sig sjelf; — hon är troligen ensam, stunden är romantisk; skall du låta ett dussin trappsteg afstånga dig ifrån din lefnads salighet?" — Den stora byggningen bredvid var eklärerad, det kom någon ut med ljus derifrån ur förstugan, en kalesch rullade in på gården; men i detsamma var Simon lätt som en råtta oppe för trappan, och stod nu med klappande hjerta vid den nästan på vid gafvel lemnade tamburdörren  
till

till fröken Dyrkansvärds kammare. Den inre dörren var äfven tillskjuten blott på glänt, så att Simon med långsträckt hals kunde upptäcka den smärta gestalten framme vid fensret derinne. Flickan satt vänd emot honom och tycktes med ansträngning läsa på något; hade hon också kastat en blick tillbaka, skulle hon väl lika litet kunnat varseblifva lyssnaren, som denne urskilja hennes anletsdrag, ty det var redan temligen skumt, och nymånan vid horisonten hade för momangen gömt sitt bleka anlete i en tjock väderhufva. Den sköna tystnade för ett ögonblick, stämde gitarren, lät åter de mjuka fingrarna galoppa öfver dess strängar, och höjde sin melodiösa stämma:

*”Skogens dufva kuttrar  
bortvid strida bäcken,  
hennes make svarar  
ifrån videhäcken.*

*Veka blomman växer  
purpurröd om kinden,*



ekens stam den spåda  
stöder emot vinden.

Men en ensam dufva  
utan vän i världen,  
sväfvar jag i lifvet,  
trött vid långa färden.

Och en värnlös blomma  
uti dagens skiften,  
vissnar jag och vänder  
blicken emot griften."

Simon, som försökte att smyga sig ett par steg närmare, stötte i detsamma foten emot någon ting på golfvet. Sångerskan, förskräckt af slaret, kastade gitarren ifrån sig och störtade ut i den kolmörka tamburen: "Är det någon här?" frågade hon och trefvade omkring sig.

"Ingen annan än jag, Simon; min aldrasötaste kusin! — svarade den upptäckta lyssnaren med stammande mål; — förlåt mig att jag kom och störde dig i dina himmelska fantasier! men —"

"Ack, var det du? jag blef helt rädd." sade flickan och drog sig tillbaka; men Simon fattade hennes hand och kastade sin arm om den smärta midjan: "Förlåt mig, — återtog han, — att jag störde dig; men kärleken lockade mig hit, och jag går ej härifrån utan med min lefnads fullkomliga lycka eller fördömsel. Du har redan längesedan läst mina känslor, du måste det; kan du älska mig igen, så säg det i qväll, nu! svara, dyrkade flicka!"

Den hulda varelsen lutade darrande sin glödheta kind mot Simons skuldra, och en lång kyss beseglade med sitt munlack hennes tysta bekännelse.

Något buller neri förstugan gjorde likväl snart det kärleksrusiga paret spiknyktra igen. Näst svartsjuka männer utanför unga hustrurs dörrar, kabalerande hofmän och ägta thekoppar, finnes ingenting med så sensibla öron som den rädde, första kärleken. "För guds skull! — ropade Sofi, i det hon långsamt

slet sig ur sin älskares armar, — göm dig inne i kammaren, Simon! det här skulle se underligt ut!"

"Fördömda spioner! — utbrast Lyrman och smög sig bakom kammardörren, — motta dem i trappan, min sköna, älskade — !"

"Man kommer med ljus!"

"Fenstret står öppet härinne," läspade Simon.

"Klif ut på terrassen! fort, fort, min bästa vän! — hviskade flickan ur tamburen; — ack, fall inte, goda — — !"

"Huldaste beherrskarinna, ingenting är svårt när du befäller! — dubbelt dyrbar blir kärleken genom sina mödor och besvär." pustade älskaren, och dunkade i detsamma något ovigt, dock helbregda, ned på det balustre-rade brädtaket af en lägre tillbyggnad straxt under fenstret, hvilket i fordna dagar varit en dörr ditutåt, liksom till en altan. Här blef nu vår man ständandes. Den söta Sofi Tusenskön (stackars Simon lär ha gjort ett



misstag!) höll med temligen god min på att lägga in gitarren i dess fodral, då fröken Dyrkansvärd inträdde med ett vaxljus i handen.

"Hvar i all världen håller du hus, Sofi? — voro den sednares ord; — vi hafva sökt dig kring hela gården; din svåger och syster äro nu här, men vilja ju prompt fara straxt."

"Ack, misstyck icke! — svarade mamsell Tusenskön; — jag smög mig ifrån er i trädgården; jag kunde omöjligen gå härifrån, utan att först ha slagit några akkorder på din gitarr; hon har en för skön ton, hon klingar renare, tycker jag, i afton än sist jag försökte henne: kära du, det var bra förargligt att jag måste lemna min på landet!"

Simon utanföre kröp tillsamman, tyst som en lurande katt, och så tätt under fenstret som möjligt, i afsigt att kunna uppsnappa ett eller annat ord inifrån kammaren. En försmädlig vindpust började i detsamma präss-

lä i de torra fläderbuskarna, månan tittade fram öfver en silfverkantad sky, liksom en trindkindad och af vrede gulblek matrona kikar öfver planket ner i nästa gård, der kära far skämtar med grannens piga; och herr Jacques upptäckte genast ifrån trädgården, der han i sin ordning patrullerat en stund, för att ertappa *sin* rymmare, den hopkrympta figuren, der han oppe på terrassen satt och spekulerade i fru Lunas klara sken.

— "Hvad fan! — ropade han upp till Simon, — är det du, broder? hvad i herrans namn har du för dig deroppe i måuskenet?" Han anade något äfventyr.

Stackaren på altanen lutade sig ned öfver det rankiga staketet, och hviskade: "För guds skull tyst! skrik inte så förtvifladt! det hörs ju Djurgården kring, tyst, tyst!"

Fröken Dyrkansvärd närmade sig fenstret hvarvid hon likväl af ett bord framför posten med allahanda doftande blomsterkrukor

ur orangeriet tillräckligt afhölls för att ej märka sin kära Simon utanföre. "Jag tyckte någon ropade hit, — sade lion; — säkert Jacques nere i trädgården! — hoh! Jacques! — vi komma på stunden! — det är kyligt i afton; jag får kanske för kallt till natten." tillade lion, lyfte utaf hållhaken och slog utan omsvep igen fenstret.

"Det kan gerna stå öppet!" inföll mam-sell Sofi, tänkande med oro på sin Lyrmans bedröfliga belägenhet ute, under bar himmel, på ett otrefligt tak i den daggiga höstnatten. Men den spåda fröknen, rädd deremot om sitt unga lif, svarade att Septemberaftnarna voro förrädiska, fattade sin vän vid handen och skyndade ut.

"Hvilken vacker romans du hade deroppe! — sade Sofi Tusenskön, när de kommo ned på gården, — jag tog ut den på gitarren, ehuru mörkt det var; oelt hvilka sköna ord!"

"Ack, min gud! den låg framme på bordet; det är en bagatell, som ingen borde se!"



"Den som kunde skrifva och komponera sådant!"

"Åhnej! inte har jag skrifvit den, men —"

"Ja, den är alltför smånätt."

"Tyckte du verkligen det?"

"Kanske litet för svårmodig och trånande!"

"Tycker du att hon är melankolisk?" dessa ord uttalades nästan med ett uttryck af sjelfförnöjsamhet och de båda damerna inträdde i salen.

Under detta led Simon på taket mycken smälek. "Astronomiserar du, kan jag tro, min käraste bror? — frågade kongl. sektern vidare; — kan du få sigte på någon stjerna deroppe?"

"Tyst! din sakram — ! svarade Simon, som fick litet mera mod, så snart fenstret blifvit tilläst; — jag — — botaniserar."

"Åhå? du upptäcker väl en hel hop rara saker der på torra tiljorna!"

"Jaa! — Usnea hirta; jag söker efter något exemplar med fröredning; det vore ett skönt fynd."

"Kom nu ner, så råkar du bekanta, och för all del tag med dig dina curiosa och ditt snöda hjerta, eller hvad det heter, om du annars får reda på det! men säg min hedersvän, hur i all världen har du kommit dit upp?"

"Min bror, det står ju en stege der!"

"Din ekorre, haha! en stege med halfan nan tvärpinne, jag må skratta!"

"Åh, en botanist är alltid gymnasticus."

"Det är hålt, hvilken botanisk anda kommit på dig i qväll! men stig nu ned från din höjd, sublime naturforskare! — annars en rolig natt! jag måste in till våra gäster."

"Håll bara munnen på dig, och gå för hin i våld!" ropade Simon så högt han tor-des; ty han förnam i detsamma hennes nåds röst på afstånd.

”Kära Jacques! — sade gumman, — nå, Lyrman står ej att finna? jaja, han har till vänta en både rundlig och grundlig moral-kaka, så snart han träffas; att vara så nära och inte stiga in! det är oförlåtligt. Kapten Thorssons låta vagnen fara förut, och promenera sjelfva ett stycke i det vackra månskenet; vi följa dem till vägs, om du vill; det är en gudomlig qväll.”

Den skälmaktiga kongl. sektern tyckte, att hans goda vän kunde sitta sålänge der han satt, tills de kommo igen, då han väl på något sätt skulle hjälpa honom ur hans förlägenhet; och aflägsnade sig med illa återhållet löje på sina läppar.

Simon hörde kaleschen rulla af, och straxt derpå det muntra sällskapet under prat och skratt vandra öfver gården. Så fort han förnam, hur grinden slogs igen efter dem, blef nu hans första omsorg att se sig omkring efter någon utväg till flykt. Den ofvannämnda stegen var verkligen så skral,



att han vid minsta börda tycktes otvivelaktigt skola brista. Att hoppa ned, borde efter all anledning misslyckas från en sådan höjd. Det sista alternativet var att försöka kasta sig öfver i ett päronträd, som stod icke långt derifrån, alldeles fullhängdt med sköna, gulspräckliga svanhalsar; och Simon valde detta. I ett väldigt skutt hoppade han ner i trädtoppen och slingrade sig vidare som en orm utför stammen. En och annan gren bröts af och blef hängande, och päron haglade utan all ända ned på marken; men de sitta också ju så löst, när de äro mogna, och qvistarna äro så fördömdt sköra på sådana der fruktträd. Simon brydde sig icke om att se tillbaka, och hemtade icke andan förr än han var långt ifrån det fatala Myggetjäll, uppe i skogen. Här blef nu den andra omsorgen, att få reda på Åsne-Måns. Han befanns också ärligt sitta och nicka i sin goda sömn ännu i samma hörn af chäsen, under det den ädla springaren tug-

gade med god aptit på sin höttutt, oppe i stallet. Herr Lyrman fattade tömmarna, vände och satte sig uti, klatschade med den utslitna pisksnärtan så mycket han orkade, och tog genast utaf på en sidoväg, ehuru det var krok, för att undvika all beröring med det Dyrkansvårdska och Thorssonska herrskapet. För öfrigt var Simon i hög grad både förargad och belåten med sin afton; och skulle visst missnöjd släckt sitt ljus klockan elfva, om han icke, sedan hans löddriga fåle åter fått stiga in i egen krubba, begifvit sig till, vi minnas ej riktigt hvilken, källare, för att med en portion svälja ned sin förtret, och der händelsevis råkat bland andra goda vänner äfven Lieutenant Ullheim, (brodren till den sköna flickan på Kungsholmsbron, som Läsaren utan tvifvel känner,) hvilken nu, efter sitt missöde i trapporna på Österlånggatan, återvunnit sitt glada lynne, och vid en butelj Chateau Lafitte uppmuntrade kamraterna med några af  
Bell-

Bellmans sänger. "Jag är inte vid röst i  
qväll, — sade han, — men hade jag basfi-  
olen här, så skulle ni få höra på annat!"  
— Hvad grolle vidkommer, så glömmet han  
aldrig den Djurgårdsfärden.





Massillon.

Panoramat tvärs öfver gatan.

*"Föraktas! jag föraktas! — hvilka plågor,  
o gudar, i mitt bröst! — och detta bröst likväl  
ej redan hafva qväft en neslig kärleks lågor!"*

KELLCREN.

Sofi Tusenskön hade ej kunnat sofva på hela natten. Hennes tanke hade i ett till bläddrat och bläddrat åter om i samma galleri af brokiga, ömsom rosenfärgade, ömsom litet dunklare fantasistycken. Pigorna började nu prata i trapporna och slå i dörrarna, en sotare hojtade från en skorsten i grannskapet, den vackra sjusofverskan Aurora kisade in på fönsterposten, bagare- och bryggare-kärrorna kommo i gång på Regeringsgatan, kryddboden midt emot öppnades med

skrammel af jernbommar och hänglås, och under Sofis rum var en fiolinist redan i fullt släng med sina kromatiska löpningar och halsbrytande kapriser. Det efterlängtade kaffebordet församlade äntligen kring sin hvitmålade skifva den resande familjens trefliga tretal. Kaptenen drog sig likväl snart ifrån dem, för att gå ut i staden och söka upp en bekant, som skulle resa på sitt landtställe. Men Fru Thorsson och hennes syster serverade sig med ännu en liten perla, och med denna, fruntimmernas drufva, började förtroligheten röra på läpparna. Sofi var en hjertans god flicka, och hade ingen hemlighet för sin syster. Med oskuldens hela öppenhet förtäljde hon nu gårdagens äfventyr, först huru hon och hennes sällskap nära Djurgårdsbrunnen blifvit upphunna af en ung och vacker tärna, som bjöd ut allahanda frukt, och huru de måst gifva vika för hennes enträgenhet, då tärnan tydligt nog med bestämd afsigt lagt i Sofis hand det